

Postanowienie z dnia 15 stycznia 2001 r.

I PZ 85/00

Postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji jako niezaskarżalne, podlega na wniosek skarżącego ocenie Sądu Najwyższego w razie zaskarżenia zażaleniem postanowienia o odrzuceniu kasacji (art. 380 w związku z art. 393¹⁹ KPC).

Przewodniczący: SSN Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Jadwiga Skibińska-Adamowicz (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 stycznia 2001 r. sprawy z powództwa Józefa F. przeciwko Hucie [...] w K. o przywrócenie do pracy, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji oraz o odrzuceniu kasacji z dnia 14 września 2000 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

o d r z u c i ć zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji;

o d d a l i ć zażalenie w pozostałej części.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 1 marca 2000 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty - Sąd Pracy umorzył postępowanie w sprawie z powództwa Józefa F. przeciwko Hucie [...] SA w Krakowie o przywrócenie do pracy wobec zawarcia przez strony ugody.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2000 r. oddalił zażalenie powoda złożone na postanowienie o umorzeniu postępowania. Postanowienie Sądu Okręgowego zostało doręczone

pełnomocnikowi powoda Marianowi P. wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia kasacji dnia 26 maja 2000 r.

W dniu 2 czerwca 2000 r. pełnomocnik powoda, nie będący ani adwokatem, ani radcą prawnym, wniósł kasację, w której zarzucił naruszenie art. 45 Konstytucji oraz art. 82 i art. 58 § 1 KC.

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2000 r. Sąd Okręgowy ustanowił dla powoda adwokata z urzędu, którego wyznaczyć miała Okręgowa Rada Adwokacka w K. W dniu 12 lipca 2000 r. dotychczasowy pełnomocnik powoda Marian P. został zawiadomiony przez Okręgową Radę Adwokacką w K., że pełnomocnikiem powoda został adw. Ryszard K., natomiast wyznaczony pełnomocnik został o tym zawiadomiony dnia 5 lipca 2000 r. (okoliczność niesporna).

W dniu 25 lipca 2000 r. pełnomocnik powoda adw. Ryszard K. złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, wyjaśniając, że wniosek ten wraz z dołączoną do niego kasacją składa „w możliwie najszybszym terminie”.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 14 września 2000 r. odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji oraz odrzucił kasację. Stwierdził, że zgodnie z art. 169 § 1 KPC pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu powinno być wniesione w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Dla powoda przyczyna ta ustała w dniu 5 lipca 2000 r., gdyż wtedy adw. Ryszard K. został zawiadomiony o wyznaczeniu go z urzędu pełnomocnikiem powoda. Spóźniony wniosek o przywrócenie terminu podlega odrzuceniu, stosownie do art. 171 KPC. Dlatego z mocy tego przepisu Sąd Okręgowy odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji. Gdy chodzi o kasację, to Sąd Okręgowy uznał, że ustanowienie dla strony pełnomocnika z urzędu nie przerywa ani nie niweczy terminu do wniesienia kasacji, którego bieg – w myśl art. 393⁴ KPC – rozpoczął się od dnia doręczenia orzeczenia podlegającego zaskarżeniu kasacją. Wobec tego kasację wniesioną przez pełnomocnika powoda także należało odrzucić.

Na wskazane postanowienie pełnomocnik powoda złożył zażalenie, w którym żądał jego uchylenia, przywrócenia terminu do złożenia kasacji i nadania jej biegu. Wyjaśnił, że dnia 5 lipca 2000 r. do siedziby Zespołu Adwokackiego [...] w K. wpłynęło zawiadomienie Okręgowej Rady Adwokackiej o wyznaczeniu go pełnomocnikiem powoda. Zawiadomienie to nadeszło w czasie jego urlopu wypoczynkowego, który trwał do dnia 16 lipca 2000 r. W związku z tym o ustanowieniu go pełnomocni-

kiem powoda faktycznie dowiedział się dopiero dnia 17 lipca 2000 r. Tego również dnia dotychczasowy pełnomocnik powoda Marian P. zostawił w Zespole Adwokackim pismo, w którym prosił o sporządzenie kasacji i nadanie jej biegu, a w dniu 21 lipca 2000 r. (piątek) tenże pełnomocnik zostawił w Zespole Adwokackim orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS w K. dotyczące powoda i poinformował, że w niedzielę wyjeżdża na urlop. Skoro w tych warunkach kasacja z wnioskiem o przywrócenie terminu została wniesiona dnia 25 lipca 2000 r., to należało uznać, że stało się to „w możliwie najszybszym terminie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wynika z uzasadnienia zażalenia, jego podstawę stanowił zarzut, że Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 14 września 2000 r. niezasadnie odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji. Odnosząc się do tego zagadnienia, trzeba zauważyć, że powyższe postanowienie poprzedzało wydanie postanowienia o odrzuceniu kasacji i nie podlegało oddzielnemu zaskarżeniu. Miało jednak wpływ na rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o odrzuceniu kasacji i dlatego stosownie do art. 393¹⁹ w związku z art. 380 KPC wymagało oceny ze strony Sądu Najwyższego jako przesłanka postanowienia o odrzuceniu kasacji.

Gdy chodzi o wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, to należy uznać, że starania strony, nie mającej pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, o ustanowienie dla niej przez sąd takiego pełnomocnika w celu zaskarżenia kasacją wyroku sądu drugiej instancji, podjęte wkrótce po doręczeniu tej stronie wyroku z uzasadnieniem i zakończone uwzględnieniem wniosku, należy traktować jako usprawiedliwioną przyczynę uchybienia terminu do wniesienia kasacji, jeżeli po ustanowieniu pełnomocnika część terminu do wniesienia kasacji, która jeszcze pozostała, jest za krótka na opracowanie kasacji i jej wniesienie. Jednak w takim wypadku pełnomocnik strony powinien – zgodnie z art. 169 § 1 KPC – złożyć wniosek o przywrócenie terminu w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, a ponadto we wniosku tym uprawdopodobnić okoliczności, które spowodowały niezachowanie terminu.

Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że adw. Ryszard K. otrzymał dnia 5 lipca 2000 r. pismo Okręgowej Rady Adwokackiej w K. wyznaczające go pełnomocnikiem powoda. Natomiast wniosek o przywrócenie terminu złożył dnia 25 lipca 2000

r., czyli z przekroczeniem terminu oznaczonego w art. 169 § 1 KPC. Wbrew również warunkowi przewidzianemu w art. 169 § 2 KPC nie podał okoliczności, które uzasadniałyby ten wniosek z punktu widzenia wymagań zawartych w art. 168 § 1 KPC, to znaczy nie przytoczył okoliczności wskazujących na brak jego winy w uchybieniu terminu. Jedynym argumentem z jego strony było odwołanie się do „ustalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego” oraz stwierdzenie, że wniosek o przywrócenie terminu wraz z kasacją zostaje złożony „w możliwie najszybszym terminie”. W tych warunkach Sąd Okręgowy stosownie do art. 171 KPC mógł wymieniony wniosek odrzucić, a także odrzucić kasację, która wobec nieprzywrócenia terminu do jej wniesienia, była spóźniona i zgodnie z art. 393⁴ KPC podlegała odrzuceniu przez Sąd drugiej instancji. Należy zaznaczyć, że obecny na rozprawie w postępowaniu przed Sądem Okręgowym pełnomocnik powoda nie podał żadnych innych przyczyn, które wyjaśniałyby opóźnienie w złożeniu wniosku, ograniczając swoje ustne stanowisko na tej rozprawie do oświadczenia, że „wnosi i wywodzi jak we wniosku z dnia 25.07.2000 r.”. Dopiero w zażaleniu na postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji i jednocześnie kasacji wyjaśnił, że pismo Okręgowej Rady Adwokackiej o wyznaczeniu go pełnomocnikiem powoda nie nadeszło do jego rąk, lecz do Zespołu Adwokackiego [...] w K., w czasie gdy korzystał z urlopu wypoczynkowego; ponadto dopiero dnia 21 lipca otrzymał od dotychczasowego pełnomocnika powoda – Mariana P. kserokopię decyzji ZUS dotyczącej stanu zdrowia powoda, a z samym powodem miał utrudniony kontakt.

Odnosząc się do zażalenia, trzeba zauważyć, że w stanie sprawy, w jakim orzekał Sąd Okręgowy, były podstawy do odrzucenia wniosku i kasacji. Przepis art. 169 § 1 KPC nie wymaga od strony składającej wniosek o przywrócenie terminu, by udowodniła okoliczności uzasadniające ten wniosek, lecz by je tylko uprawdopodobniła. Tym samym zakłada, że okoliczności takie muszą być podane i że będą podane. Tymczasem we wniosku z dnia 25 lipca 2000 r. nie ma wskazanych okoliczności mogących usprawiedliwiać przekroczenie terminu określonego w art. 169 § 1 KPC. Gdyby wszakże przyjmując, że pełnomocnik powoda nie otrzymał dnia 5 lipca 2000 r. pisma Okręgowej Rady Adwokackiej w K., wyznaczającego go pełnomocnikiem powoda – jak podał we wniosku, lecz dopiero dnia 17 lipca 2000 r. – jak podał w zażaleniu, to wniosek o przywrócenie terminu złożony dnia 25 lipca 2000 r. byłby także spóźniony. Uzyskanie zaś kserokopii wypisu z treści orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS Oddziału w K. [...] w dniu 21 lipca 2000 r. nie tłumaczy opóźnienia

wniosku, gdyż inna kserokopia tego wniosku znajdowała się już w aktach sprawy (złożona dnia 2 czerwca 2000 r.).

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zażalenia i dlatego stosownie do art. 385 w związku z art. 393¹⁹ i art. 397 KPC oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu kasacji. Odrzucił natomiast jako niedopuszczalne zażalenie powoda na postanowienie tego Sądu o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, gdyż art. 393¹⁸ KPC pozwala Sądowi Najwyższemu jedynie na rozpoznanie zażaleń na postanowienia sądu drugiej instancji o odrzuceniu kasacji.

=====